

UDRUŽENJE POSLODAVACA KANTONA SARAJEVO

E-mail: upfbih@bih.net.ba Web: <http://www.upfbih.org>

Sarajevo,
M. Mustafe Bašeskije 12/3
Telefon: 033 / 264 - 830
Tel / Fax: 033 / 264 - 831

INICIJATIVA ZA IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Amandman I

Iza člana 26. u Poslovniku Skupštine Kantona Sarajevo dodaje se novi član 26.a. koji glasi:

Član 26.a.

- (1) Za članove radnih tijela iz člana 35. stav 1. alineja 1., 3., 5., 6., 7., 10., 11. i 13. mogu biti imenovani predstavnici reprezentativnih socijalnih partnera na području Kantona Sarajevo.
- (2) Imenovani članovi iz prethodnog stava na sjednicama radnog tijela imaju pravo učešća u raspravi bez prava odlučivanja.

Obrazloženje

Na osnovu Konvencije MOR-a br. 144. o tripartitnim konsultacijama, koju je 26. oktobra 2005. godine ratificirala BiH i koja je postala sastavni dio zakonodavstva BiH, predlažemo da se reprezentativnim socijalnim partnerima omogući prisustvo i učešće u raspravi u pojedinim odborima na kojima se raspravlja o pitanjima koja su značajnog interesa za socijalne partnere. Navedena Konvencija propisuje da se svaka država koja ratifikuje ovu Konvenciju, obavezuje da reguliše procedure kojima se obezbjeđuju efikasne konsultacije sa socijalnim partnerima.

Danas je nemoguće zamisliti da se neka politika u Evropskoj Uniji kreira, usvaja i primjenjuje bez ozbiljne uključenosti socijalnih partnera. Komisija obavezno i formalno konsultuje socijalne partnere po pitanju svake evropske socijalne inicijative.

Uloga socijalnih partnera u kreiranju politika na nivou EU utemeljena je u osnivačkim Ugovorima EU. Još od 1957. godine od kada datira *Rimski ugovor* uspostavljeno je partnerstvo između Komisije i socijalnih partnera. Sporazumom iz *Maastricht-a* i *Sporazumom iz Amsterdama* uloge socijalnih partnera je pojačana u smislu da se socijalnim partnerima daje pravo da budu konsultirani o nizu socijalnih i ekonomskih pitanja, te im se priznaje legislativna i regulatorna moć u primjeni određenih direktiva EU. *Lisabonskim ugovorom nastavljeno je jačanje uloge socijalnih partnera* u proces donošenja odluka o javnim politikama.

Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU, Bosna i Hercegovina je preuzela obavezu da svoje zakonodavstvo usklađuje sa zakonodavstvom Evropske unije.

Učešćem socijalnih partnera u radu sjednica radnih tijela Skupštine omogućit će se donošenje kvalitetnijih propisa koji će biti prihvatljiviji i lakše primjenjivi u praksi, a sve s ciljem kreiranja povoljnijeg poslovnog ambijenta. Dakle, stvorit će se odgovarajući zakonski okvir koji će omogućiti rasterećenje privrede, nove investicije, ekonomski razvoj, privredni rast i povećanje zaposlenosti, a samim tim bolje punjenje budžeta i vanbudžetskih fondova.

Donošenje dobrih zakonskih rješenja moguće je samo uz učešće socijalnih partnera, jer samo oni na koje se zakoni primjenjuju mogu dati realnu sliku kako će se propis primjenjivati u praksi i kako će utjecati na poslovanje. Socijalni dijalog doprinosi kvalitetnom ekonomskom rastu i razvoju države. Kao argument navodimo činjenicu da su među najrazvijenijim državama upravo one, koje se tradicionalno u velikoj mjeri oslanjaju na instrumente socijalnog dijaloga u vođenju ekonomske i socijalne politike.

Obzirom na činjenicu da je obaveza konsultiranja sa socijalnim partnerima u kreiranju zakona i politika propisana u osnivačkim Ugovorima, sve države članice Evropske unije su u svoje nacionalno zakonodavstvo inkorporirale ovu obavezu. Dakle, sve zemlje EU prilikom usklađivanja svojih zakonodavstava sa zakonodavstvom EU morale su u svoje nacionalne sisteme ugraditi obavezu vlasti da se prilikom donošenja propisa konsultuju sa socijalnim partnerima.

Poslovníkom o radu Evropskog parlamenta definiše se obaveza parlamenta da traži mišljenje od Evropsko ekonomskog i socijalnog odbora prilikom donošenja zakona. Odbori također mogu zahtijevati savjetovanje s Evropskim ekonomskim i socijalnim odborom o predmetima opće prirode ili o posebnim točkama. Zahtjev za savjetovanje s Evropskim ekonomskim i socijalnim odborom Parlament odobrava bez rasprave.

Pored mogućnosti učešća u radu sjednica parlamenta i odbora, kroz koje evropski socijalni partneri predstavljaju i brane njihove interese kroz proces redovnih zakonodavnih procedura i konsultacija, oni također mogu, pod određenim uslovima, nezavisno da pregovaraju i kreiraju svoje sporazume **koji postaju sastavni dio EU legislative.**

Evropska Komisija ima praksu da sporazume koji se zaključe između socijalnih partnera, na njihov zahtjev, predoči u Direktive koje postaju obavezne u državama članicama EU.

Iz navedenog se vidi da socijalni partneri predstavljaju nezaobilazan faktor za kreiranje i donošenje zakonodavne regulative.

Obzirom na navedene činjenice, **socijalnim partnerima u Kantonu Sarajevo je neophodno omogućiti prisustvovanje i učešće na sjednicama radnih tijela na kojima se raspravlja o pitanjima značajnim za njihove interese.**

Također, uporednopravna analiza pokazuje da zakonodavstva zemalja u okruženju i zemalja Evropske unije daju mogućnost socijalnim partnerima da učestvuju u radu kako sjednica zakonodavnog tijela, tako i u radu sjednica odbora zakonodavnog tijela.

Član 71. u Poslovniku Skupštine Kantona Sarajevo glasi:

Poziv za radne sjednice Skupštine upućuje se poslanicima/zastupnicima, predsjednicima radnih tijela Skupštine, Vladi i ostalim učesnicima, skupa sa prijedlogom dnevnog reda i materijalima po pojedinim tačkama dnevnog reda, najmanje 12 dana prije održavanja sjednice.

Sjednice radnih tijela Skupštine sazivaju se 7 dana prije održavanja sjednice Skupštine.

Poziv za godišnju sjednicu Skupštine, skupa sa prijedlogom dnevnog reda i materijalima po pojedinim tačkama, dostavlja se najkasnije četrnaest danaprije održavanja sjednice.

Izuzetno, u okolnostima opasnosti po javnu sigurnost i sigurnost građana širih razmjera, elementarnih nepogoda, velikih šteta za imovinu, epidemija i slično, predsjedavajući može da sazove sjednicu u kraćim rokovima od onih predviđenih Poslovníkom, a dnevni red za ovu sjednicu predlaže se na samoj sjednici, koja je hitnog karaktera. Konačnu odluku o utvrđivanju hitnog karaktera sjednice Skupštine donosi Kolegij Skupštine.

Amandman II

U članu 71. u stavu 1. iza riječi „Vladi“ dodaje se zarez i riječi „predstavnicima reprezentativnih socijalnih partnera na području Kantona Sarajevo“. Ostali dio teksta se nastavlja.

Obrazloženje

Pored učešća u radu radnih tijela Skupštine Kantona Sarajevo **predstavnicima socijalnih partnera je neophodno omogućiti da prisustvuju sjednicama Skupštine Kantona Sarajevo.**

Socijalni partneri (reprezentativna udruženja poslodavaca i sindikati sa područja Kantona Sarajevo) trebaju da imaju mogućnost da se izjasne kakav je uticaj zakona koji se donose ili mijenjaju na poslovni ambijent. Imajući u vidu da zastupnici u Skupštini nemaju dovoljno informacija kao i znanja o uticaju pojedinih zakona na poslovanje veoma je bitno da se čuje mišljenje socijalnih partnera.

U pojedinim državama EU vlade imaju obavezu da zajedno sa svojim prijedlogom zakona upute i mišljenja socijalnih partnera, čime se osigurava da stajališta socijalnih partnera budu uzeta u obzir i od strane parlamentarnih zastupnika, što dodatno povećava utjecaj socijalnih partnera da svojim primjedbama i mišljenjem mogu da doprinesu poboljšanju poslovnog ambijenta.

Bitno je napomenuti da predložene izmjene daju mogućnost da socijalni partneri iznesu svoje stavove i mišljenja u pogledu uticaja zakona na poslovanje.

Uključivanje socijalnih partnera u proces donošenja zakona, osigurava da se pri usvajanju Zakona uzmu u obzir informacije, iskustva i znanja o području na koje se određeni Zakon odnosi, odnosno da se pitanja koja se njima žele riješiti sagledaju iz različitih (interesnih) perspektiva. Na taj način **omogućava se donošenje kvalitetnih zakona koji će biti lakše provodivi u praksi i koji će dovesti do rasterećenja privrede i poboljšanja poslovnog ambijenta a što je u interesu politika svake države.**

Učešćem socijalnih partnera u procesu donošenja Zakona smanjuje se mogućnost njihovog nezadovoljstva usvojenim propisima, ako su njihovi zahtjevi i prijedlozi u tom procesu ozbiljno razmotreni. Davanjem mogućnosti socijalnim partnerima da se direktno izjasne o posljedicama koje će proivesti loša zakonska rješenja, smanjuje se otpor socijalnih partnera za donošenje određenog zakona.

Amandman III

Iza člana 71. u Poslovniku Skupštine Kantona Sarajevo dodaje se novi član 71.a. koji glasi:

(1) Predstavnicima reprezentativnih socijalnih partnera na području Kantona Sarajevo omogućit će se prisustvo sjednicama.

(2) Predstavnicima socijalnih partnera iz prethodnog stava omogućit će se obraćanje i učešće u raspravi, ukoliko se na sjednici razmatraju pitanja koja su od izuzetnog značaja za socijalne partnere.

Objasnenje

Isto kao i za amandman II.

Član 85. u Poslovniku Skupštine Kantona Sarajevo glasi:

Poslanik/zastupnik može da govori pošto zatraži i dobije riječ od predsjedavajućeg, i to samo o pitanju o kojem se raspravlja.

Predsjedavajući daje riječ poslanicima po redu kojim su se prijavili.

Ukoliko se poslanik/zastupnik udalji od tačke dnevnog reda o kojoj se vodi rasprava, predsjedavajući će ga upozoriti, a ako se i poslije upozorenja ne pridržava tačke dnevnog reda, predsjedavajući će mu oduzeti riječ.

Amandman IV

U članu 85. u stavu 1. iza riječi „poslanik/zastupnik“ dodaje se zarez i riječi „predstavnik reprezentativnog socijalnog partnera na području Kantona Sarajevo“.

U istom članu dodaje se novi stav 3. koji glasi: Socijalnim partnerima iz stava 1. ovog člana predsjedavajući daje riječ nakon izlaganja predlagaa akta, ukoliko su se prethodno prijavili za sudjelovanje u raspravi.

Obrazloženje

Isto kao za amandmane II i III.